

Wolność

społeczna

GŁOS POMORZA

Organ PPS na Pomorze północne, Warmię i Mazury

Rok 2

Grudziądz, czwartek, dnia 17 stycznia 1946 r.

Nr. 14

Na marginesie Kongresu Stronnictwa Ludowego

Obradujący w Warszawie Kongres Stronnictwa Ludowego ma dla pracującego chłopstwa niewątpliwie wielkie, niemal historyczne znaczenie. Po raz pierwszy w odrodzonej Ojczyźnie, odbywa się on już w atmosferze wolności, nie zatrutowanej wyziskiem obszarników, karteli czy trustów.

Już nie ma za zadanie — w odróżnieniu od poprzednich kongresów — mobilizację sił chłopskich do walki o takie czy inne prawa polityczne. Dział Stronnictwa Ludowe, jako partia współzrządzająca i współodpowiedzialna za losy Państwa, radzi nad możliwościami odbudowy kraju, radzi nad utrwaleniem dotychczasowych zdobyczy chłopskich, radzi nad zrealizowaniem swego programu w oparciu o Rząd Jedności Narodowej i masy pracujące miast i wsi, w oparciu o ustrój demokratyczny.

Dla nas socjalistów odbywający się Kongres ma specjalne znaczenie. Ze szczególną uwagą śledzimy obrady Kongresu partii, która w swych szeregach gromadzi najbardziej świadomy i lewicowy odłam chłopów, który w historii walki o ustrój demokratyczny ma bezsprzecznie równie wielkie zasługi, jak socjalizm.

Wielkie ofiary poniosło Stronnictwo Ludowe z najeżdżącą hitlerowskim, Batalion Chłopskie wspólnie z Armią Ludową i Polską Armią Ludową staczały krwawe walki z barbarzyńskim okupantem, by wreszcie doczekać się owoców swych ofiarnych wysiłków: Wolnej Polski!

Jak w przeszłości, tak w teraźniejszości i również w przyszłości: chłop jest naturalnym sprzymierzeńcem robotnika. On i my: nigdy nie kumaliśmy się z obszarnikami czy fabrykantami; on i my: zgodne zajmujemy stanowisko w walce z resztkami reakcji i jej pacholkami, którzy już nigdy wspólnym zdobycem demokracji poważnie zagrażać nie będą.

Z podstawowych zadań ruchu ludowego, wypowiedzianych podczas obrad przez czołowych przywódców Stronnictwa Ludowego, wynika jasno, że wypisane na zielonych sztandarach hasło sojuszu chłopsko-robotniczego przyswiewca nadal masom ludowym, jak równocześnie jest hasłem mas robotniczych.

Kongres stwierdza dalej z naciskiem, że w walce i wysiłkach ku utrwaleniu demokracji chłop kroczyć będzie ramię przy ramieniu z robotnikiem.

Chłopi polscy, którzy nie oglądając się na fałszywe proroctwa zagranicznych „mężów stanu”, razem z klasą robotniczą stanęli twardo przy Krajowej Radzie Narodowej i Polskim Komitecie Wyzwolenia, dziś tak samo są główną podporą Rządu Jedności Narodowej i trzonem prawdziwej demokracji polskiej.

Braterska współpraca Polskiej Partii Socjalistycznej z ruchem ludowym ma jeden cel: wywalczenie lepszego Jutra dla dobra pracujących w niepodległej, demokratycznej i wielkiej Ojczyźnie.

JW

Pogrzeb Tow. Michała Szyszko

Warszawa, 16. 1. — Dnia 15 bm. odbył się w Warszawie uroczysty pogrzeb Tow. Michała Szyszko, Wiceministra Rolnictwa i Reform Rolnych, posła do K. R. N., członka C. K. W. P. P. S., majora Armii Ludowej i Wojska Polskiego. W oddaniu pośmiertnego hołdu Zmarłemu wzięli udział członkowie Rządu z Premierem Osóbka-Morawskim na czele, przedstawiciele wojska, posłowie, przedstawiciele partii politycznych, radni miasta stołecznego Warszawy oraz rzesze kolegów i przyjaciół Zmarłego.

Nad otwartą mogiłą Prezes Rady Ministrów ob. Osóbka-Morawski wygłosił przemówienie, w którym podkreślił, że Zmarły całą duszą ukochał ideały, jakie realizował obecnie rząd Jedności Narodowej. Dla tych ideałów pracował i walczył od wczesnej młodości, za nie znosił prześladowa-

nia. Ubył człowiek ofiarny, mocny, ideowy i bezkompromisowy. Pozostawił po sobie duży dorobek społeczny i polityczny oraz żal serdeczny. Sp. Wiceminister Szyszko dobrze przysłużył się Ojczyźnie. Cześć Jego świetlanej pamięci.

Następnie przemawiał w imieniu P. P. S. sekretarz generalny C. K. W. P. P. S. ob. Cyrankiewicz, a w imieniu Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego zastępca Naczelnego Dowódcy W. P., pierwszy wiceminister Obrony Narodowej gen. Marian Spychalski i in.

W czasie pogrzebu kompania honorowa W. P. czyniła honory wojskowe, a w czasie spuszczenia do grobu trumny, okrytej flagami o barwach narodowych i czerwoną z napisem P.P.S., oddała trzykrotnie salwę honorową. Na grobie złożono szereg wieńców.

Pożyczka Odbudowy Kraju

WARSZAWA, 16. 1. — W tych dniach ogłoszony zostanie w Dzienniku Ustaw dekret o Pożyczce Odbudowy Kraju, którą ostatnio uchwaliła Rada Ministrów. Pożyczka będzie premiowa, zapewniająca posiadaczom znaczne korzyści w postaci licznych premii, losowanych dwa razy do roku.

Z Walnego Zgromadzenia O. N. Z.

Stany Zjednoczone przyrzekają pełną współpracę z Narodami Zjednoczonymi

Londyn, 16. 1. — Dyskusję nad sprawozdaniem komisji przygotowawczej ONZ zajął przewodniczący delegacji amerykańskiej Byrnes przemówieniem, którego punktem szczytowym było uroczyste zapewnienie pełnej i bezwzględnej współpracy Stanów Zjedn. z Organizacją Narodów Zjednoczonych.

Byrnes mówił: Przed 25 laty Stany Zjedn. i ogół społeczeństwa amerykańskiego stały z dala od wydarzeń międzynarodowych. Stany Zjedn. nie zdawały sobie sprawy z odpowiedzialności, wpływającej z takiego stanowiska. Tym razem jest inaczej. Narod amerykański w międzyczasie dużo się nauczył i doszedł do przekonania, że nie można izolować się od reszty świata. Stany Zjednoczone — oświadczył z naciskiem min. Byrnes — przyrzekają pełną, nieograniczoną współpracę z Narodami Zjednoczonymi.

Następnie min. Byrnes podkreślił niezmierny dług, jaki świat zaciągnął wobec trzech mężów, którzy są dzisiaj nieobecni na sali obrad, a którzy cztery lata temu rozpoczęli pracę nad ugruntowaniem pokoju w najcięższym okresie wojny: wobec Roosevelta, Stałina i Churchilla.

Byrnes wyraził wreszcie głęboką wiarę w powodzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych, w jej skuteczną działalność i rozwój.

Byrnes przypomniał słowa prezydenta Trumana, wypowiedziane w San Francisco: „Obowiązkiem wielkich państw jest służyć światu, a nie nim rządzić”. Min. Byrnes przestrzegł jednak, aby świat nie oczekiwał czarodziejstw od Organizacji Narodów Zjednoczonych. Nie należy oczekiwać, że każde zagadnienie z miejsca będzie rozwiązane. Nie należy także obarczać organizacji zbyt licznymi zadaniami. Minister Byrnes za-

apelował, by zwracać się do niej z kwestiami spornymi dopiero po wyczerpaniu wszelkich innych środków.

Dzienniki londyńskie podkreślają, iż najbliższymi i najważniejszymi zadaniami Rady Bezpieczeństwa są: utworzenie wojskowej komisji sztabów i wybór generalnego sekretarza ONZ.

Przewodniczący delegacji radzieckiej w Londynie

Moskwa, 16. 1. — Przewodniczący delegacji radzieckiej na zgromadzenie Organizacji Narodów Zjednoczonych, zastępca komisarza lud. spi. zagr. Wyszyński przybył w środę do Londynu.

Pomoc wojenna Polonii Amerykańskiej

Warszawa, 16. 1. — Bawiąca w Warszawie delegacja Rady Polaków w Ameryce, złożona z ks. biskupa Woźnickiego oraz pp. Olejniczaka, Osińskiego i Midowicza, przyjęta została wczoraj przez wiceministra Pracy i Opieki Społecznej Feliksa Mantla na konferencji, poświęconej omówieniu akcji pomocy, jaką Polonia Amerykańska pragnie okazać macierzy.

Konferencja odbyła się w atmosferze życzliwości i wzajemnego zaufania. W wyniku jej delegacji oświadczyli gotowość przyjęcia z pomocą w zakresie wszystkich posiadanych zapasów, stanowiących milionową wartość.

Wiceminister Mantel omówił w delegacji wyczerpująco związane z akcją szczegóły, złożył jej wyrazy wdzięczności i uznania dla Polonii Amerykańskiej za zadeklarowaną braterską pomoc. (PAP)

Wiceprezydent Szwalbe

na wspólnym posiedzeniu aktywów PPS i PPR

Kraków, 16. 1. W czasie swej bytności w Krakowie z okazji jubileuszu Solskiego, wiceprezydent KRN ob. Szwalbe obecny był na zebraniu połączonych aktywów PPS i PPR. Wiceprezydent omówił w szerszej prelekcji osiągnięcia ostatniej sesji KRN, kładąc nacisk na nowe obowiązki, jakie spadają na klasę robotniczą w obliczu znacjonalizowania przemysłu. W dyskusji poruszono całokształt zagadnień, związanych z upaństwowieniem przedsiębiorstw, ze specjalnym uwzględnieniem roli spółdzielczości w nowym układzie stosunków gospodarczych.

Działalność Biura Kontroli

Ministerstwa Apropozycji i Handlu

Warszawa, 16. 1. Dla walki z elementem przestępczym w dziedzinie apropozycji, powołane jest Biuro Kontroli Ministerstwa, które przez inspektorów i oddziały wojewódzkie sprawuje stałą kontrolę nad prawidłowym i legalnym trybem pracy podległych urzędów. W okresie od 1. 11. do 31. 12. 1945 r. Biuro Kontroli skierowało do właściwych władz 244 sprawy karne i dyscyplinarne, z tego 125 z dziedziny rozdzielnictwa, 53 ze skupu, 54 z przemysłu spożywczego.

W wielu wypadkach zastosowano areszt zapobiegawczy. (PAP)

Specjalny referat

Ziem Odzyskanych

w Ministerstwie Sprawiedliwości

Warszawa, 16. 1. W związku z utworzeniem Ministerstwa Ziem Odzyskanych i konieczności uzgodnienia prac ustawodawczych i organizacyjno-administracyjnych z działalnością Ministerstwa Ziem Odzyskanych, został utworzony w Min. Sprawiedliwości specjalny referat Ziem Odzyskanych.

Raszyn na nowej fali

Warszawa, 16. 1. Od dnia 15 stycznia stacja nadawcza Polskiego Radia Warszawa-Raszyn przeszła z fali 522 na falę 395,8 m. Jak wiadomo, fala 522 m interferuje z falą Stuttgartu. Mimo zabiegów Polskiego Radia o zmianę fali Stuttgartu, okazało się to ze względów technicznych niemożliwe. (PAP)

Górnicy o nacjonalizacji przemysłu

Wieliczka, 16. 1. W Wieliczce odbył się masowy wiec górniczy, poświęcony zagadnieniu nacjonalizacji przemysłu. Wiec zmienił się w spontaniczną manifestację górników wielickich, którzy dali pełny wyraz swemu uznaniu dla historycznej uchwały KRN. Podobne wiece odbyły się na terenie całego województwa i w Olkuszu, Jaworznie i Miechowie.

O współpracę radiofoniczną amerykańsko-polską

Warszawa. Do Warszawy przybył w tych dniach p. Charles S. Lewis, członek sztabu gen. Mac Clare, dyrektor urzędu kontroli służbowej informacji przy okupacyjnej armii Stanów Zjednoczonych w Niemczech. P. Lewis odwiedził dyrektora naczelnego Polskiego Radia, gdzie przeprowadził z dyrektorem Wilhelmem Billigiem i innymi członkami dyrekcji rozmowy na temat możliwości współpracy radiofonii amerykańskiej i polskiej.

P. Lewis zwiedził także stację nadawczą Polskiego Radia w Raszynie i centralne studio rozgłośni warszawskiej.

KRÓTKIE WIADOMOŚCI Z ZAGRANICZNYCH

— W połowie lutego port włoski Livorno będzie przez władze wojsk sojuszniczych oddany do dyspozycji władz włoskich.

— Władze argentyńskie zezwoliły na powrót do Niemiec 700 marynarzy niemieckich z pokładu pancernika „Graf Spee”, internowanych w Argentynie po samozatopieniu się pancernika u ujścia La Platy.

— W Indochinach pozostaje jeszcze 14.000 nierozbrojonych żołnierzy japońskich. Akcja rozbrajania jest w toku. Główna część brytyjskich wojsk ekspedycyjnych zostanie z Indochin w najbliższym czasie wycofana.

Z Kongresu Stronnictwa Ludowego

Warszawa, 16. 1. — Po referacie ob. Dąb-Kociola, zabrał głos ob. Mastuk, który omawiał zagadnienia gospodarcze, interesujące wieś polską.

W następnej ożywionej dyskusji omawiano przyczyny rozłamu ruchu ludowego, projekt zwołania Kongresu Chłopów, sprawę niedostatecznej reprezentacji chłopów S. L. w K. R. N., wzmocnienie bezpieczeństwa na wsi oraz zaopatrzenie chłopów w opał.

Warszawa, 16. 1. — Na wstępie obrad 3-go dnia ob. Kaczocha wygłosił referat, poświęcony sprawom organizacyjnym Stronnictwa.

Chłop woła o książki, gazety i aparaty radiowe

Następnie referat prasowo-propagandowy wygłosił ob. Kubicki, wskazując na konieczność szybkiego dostarczenia chłopom książek i Gazety Ludowej, gdyż stan obecny jest niezadawalający. Ważną jest też sprawa produkowania tanich aparatów radiowych dla wsi.

Po referatach zabrał głos ob. Stanisław Janusz, zgłaszając w imieniu Rady Naczelnej S. L. rezygnację z dotychczasowych mandatów. W uzasadnieniu mówca podkreślił, że ludzie, stojący na czele S. L., mogą się zmieniać, lecz jego mocna idea, zahartowana w walce z reakcją i oportunizmem, powinna zjednoczyć wszystkich chłopów.

Prezes Naczelnego Komitetu Wykonawczego S. L. ob. Baranowski złożył sprawozdanie z dotychczasowej działalności i poruszył szereg aktualnych problemów politycznych.

Przewodniczący Głównego Sądu Partyjnego S. L. ob. Maślanka przedstawił zebrany na Kongresie sprawę rozłamu w Stronnictwie i uzasadnił wyrok Sądu Partyjnego na grupę ob. Bańczyka.

Zagadnienie zdrowotności wsi

W imieniu klubu poselskiego S. L. złożył sprawozdanie Tadeusz Woner, po czym zabrał głos minister zdrowia dr Litwin, wygłaszając referat: „Zagadnienie zdrowotności wsi”. Za jedno z najważniejszych zadań chwili obecnej, minister zdrowia uważa organizację służby zdrowia na wsi. Po przedstawieniu stanu najważniejszych zadań służby zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb wsi, stanu szpitalnictwa, drogownictwa i organizacji służby zdrowia, mówca zapoznał słuchaczy z akcją zwalczania przez Ministerstwo Zdrowia chorób społecznych, jak gruźlica, choroby weneryczne, choroby zawodowe, alkoholizm itd.

Mówca podkreślił, że Ministerstwo Zdrowia dąży do racjonalnej organi-

Oświadczenie hiszpańskiego rządu republikańskiego

Zwycięstwo demokracji

wymaga uznania republiki hiszpańskiej

London. W dniu oficjalnego otwarcia Generalnego Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych znajdujący się obecnie w Londynie minister przemysłu i transportu hiszpańskiego rządu republikańskiego, Manuel de Lrujo, złożył prasie następujące oświadczenie:

„Dzisiaj odbywa się otwarcie Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych. Powinienny znajdować się na nim przedstawiciele republiki hiszpańskiej. Republika nie posiada swego przedstawiciela na Zgromadzeniu, ponieważ Hiszpania okupowana jest nadal przez siły, które przy poparciu hitlerowców i faszystów wydzignęły gen. Franco. Ponieważ głos republiki hiszpańskiej nie może być wysłuchany na Zgromadzeniu, jako członek jej emigracyjnego, rządu składam prasie niniejsze oświadczenie: „Republika hiszpańska była pierwszym państwem w Europie, walczącym z faszyzmem. Wojna europejska rozpoczęła się w Hiszpanii w roku 1936. Hiszpania gen. Franco stanęła do dyspozycji Hitlera, jak to w końcu zostało wykazane na procesie norymberskim. Zwycięstwo demokracji na świecie wymaga uznania republiki hiszpańskiej, która jest ustrojem swobodnie wybranym przez ludność Kastylii, Katalonii i Galicji. (PAP)

zacji służby zdrowia warstw pracujących, oraz szeroko omówił znaczenie dla państwa opieki nad matką i dzieckiem i osiągnięcia w tym zakresie.

Referat p. t. „Wies a Związek Samopomocy Chłopskiej” wygłosił ob. Stanisław Cieślak. Mówca obszernie omawia rolę i cele Związku S. Ch., sprawy spółdzielczości, przemysłowienia wsi i rozwoju gospodarki rolnej.

W dalszym ciągu dyskusji omawiano zagadnienia oświatowe, żądając rozbudowania szkolnictwa wiejskiego. Mówcy poddali krytyce dział państwowych przedsiębiorstw Traktorów i Maszyn Rolniczych.

Strajki w U. S. A.

Liczba strajkujących dochodzi do półtora miliona

Moskwa. — Agencja Tass donosi, że jeśli w najbliższych dniach konflikt między robotnikami a przedsiębiorcami nie zostanie rozstrzygnięty, to liczba strajkujących w Stanach Zjednoczonych dojdzie do półtora miliona.

Jak donosi agencja „United Press”, związek zawodowy robotników przemysłu mięsnego proklamował strajk 200.000 swoich członków na 16-go stycznia br. Związek ten wchodzi w skład Kongresu związków przemysłowych. Analogiczny związek robotników przemysłu mięsnego, wchodzący w skład Amerykańskiej Federacji Pracy i liczący 135.000 członków, postanowił również przyłączyć się do strajku. (PAP)

Nowy Jork. Prasa amerykańska donosi, że ruch strajkowy w Stanach Zjednoczonych wzrasta się. Na 2 fabrykach w New Jersey doszło do starć, w których 3 osoby zostały ranne. Starcia miały także miejsce w zakładach General Motors w Detroit. Związek zawodowy górników i hutników w Salt Lake City (Stan Utah), wchodzący w skład Kongresu związków przemysłowych, wyznaczył strajk na dzień 21 stycznia br. Związek robotników przemysłu mięsnego

8-miesięczny bilans pracy Min. Zdrowia

Zlikwidowano niebezpieczeństwo chorób zakaźnych

Warszawa. (PAP). Rezultaty pracy Ministerstwa Zdrowia od momentu, w którym zostało ono powołane do życia, t. j. od kwietnia 1945 r., przedstawiają się następująco: Funkcjonuje obecnie 14 Wojewódzkich Wydziałów Zdrowia i 2 Wydziały w miastach wydzielonych. Na ogólną liczbę 306 powiatów — w 280 zorganizowano wzorową służbę zdrowia, z tego 90 na ziemiach odzyskanych. Na Ziemię Zachod. skierowano 450 lekarzy z odpowiednim personelem pomocniczym, przy czym akcję tę poparto subwencjami w wysokości 600.000 zł.

Niebezpieczeństwo chorób zakaźnych uległo zahamowaniu lub całkowitemu zlikwidowaniu dzięki 320 kolumnom epidemicznym współpracującym z 1.000 lekarzy obwodowych. W terenie działało w ciągu okresu sprawozdawczego 1600 dezynfektorów pod kierunkiem 16 wojewódzkich komisarzy do walki z epidemiami. Do dyspozycji ich oddano 25.000 łóżek na oddziałach zakaźnych, 600 komór dezynfekcyjnych, 500 kąpielisk, rozprowadzono 21.000 kg lizołu, 15.000 kg mydła i 200 milionów jedno-

stek surowicy przeciwdifterytowej. Od lipca 1945 r. wydatkowano na walkę z epidemiami 120.000.000 złotych. Szpitalnictwo rozporządza obecnie ilością 84 tysięcy łóżek w 640 szpitalach co wynosi przeciętnie 38 łóżek na 10.000 mieszkańców, podczas gdy przed wojną na tę samą ilość osób przypadało 22 łóżka. W ostatnich miesiącach rozdzielono między szpitale 16.000 łóżek, 12.000 materaców, 26.000 koców, 200.000 metrów gazy opatrunkowej, 50.000 kg waty i ok. 1 miliona kg leków.

Przejęto i zorganizowano zarząd nad 35 zdrojowiskami oraz 30 stacjami klimatycznymi. Pojemność naszych zdrojowisk wynosi 300.000 osób rocznie. Reaktywowano 480 ośrodków zdrowia.

Kronika gospodarcza

PLACÓWKI PRODUKCYJNE „SPOLEM” NA POMORZU

Dział produkcji okręgu pomorski „Spolem” obejmuje swym zasięgiem młyny i zakłady wytwórcze na terenie całego województwa. Część z nich jest własnością instytucji, część zaś oddano pod jej zarząd. Młyny „Spolem”, których na terenie województwa jest 5, pracują w 85 proc. dla zaprowizowania ludności, pozostałe 15 proc. przemianu oddała się na tak zw. „wolny rynek”, do sklepów spółdzielczych. Zdolność przemianowa tych młynów waha się od 15 do 110 ton na dobę. (PAP)

EKSPORT CYNKU DO SZWECJI

W końcu grudnia ub. r. wysłany został transport 2000 ton cynku do Szwecji. Transport ten wyczerpuje przewidzianą na rok 1945 ilość cynku na wywóz do Szwecji.

POLSKA ROZPOCZYNA EKSPORT ŻELAZA DO ZSRR

Do Gdyni zawinął statek fiński „Satakunta” po ładunek żelaza, z przeznaczeniem dla ZSRR. Tym samym do obrotów portu gdyńskiego przybywa nowy artykuł eksportowy. (PAP)

Kronika kulturalna

OTWARCIE DOMU AKADEMIIKA — DEMOKRATY

W Toruniu nastąpiło uroczyste otwarcie Domu Akademika—Demokraty. Dom ten skupia organizacje młodzieży akademickiej i służy wszystkim studentom swoją świetlicą, biblioteką i salą odczytową. Cele i zadania nowej placówki nakreślił przewodniczący AZWM „Życie” ob. Jerzy Zaremba, po czym nastąpiły przemówienia przedstawicieli władz państwowych, partii i organizacji młodzieżowych. W imieniu rektora uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika przemówił dziekan wydziału prawa i nauk społecznych prof. Reiss, wskazując na konieczność współpracy młodzieży akademickiej z władzami uniwersyteckimi w wielkim dziele tworzenia toruńskiej Alma Mater. (PAP)

CIĘKAWY WYKOPALIŚKA

Instytut Zachodni, dzięki zasiłkowi Ministerstwa Kultury i Sztuki podjął w listopadzie i grudniu ub. r. prace wykopaliskowe w Grodzisku, na półwyspie Jeziora Łoniewskiego, koło Osiecznej. Stwierdzono, że dawny gród zbudowano na wydmie w wieku dziewiątym. Gród, pierścieniowaty, średnicy około 90 m, otoczony był wałem ziemno-drewniano-kamiennym. W obrębie samego grodu, w młodszej części grodu (wiek jedenasty do dwunastego), natrafiono na warstwę kulturową, zawierającą resztki palenisk, dużą ilość kości zwierząt domowych i potrosze dzikich, oraz kilka kostek ryb. Znalaziono też sporo ułamków i części naczyń, toczonych na kole garncarskim. Z przedmiotów żelaznych wydobyto kilka noży, szylek ostrogi, ułamek sierpa, części obręczy, wiader i okucia. Znalaziono wreszcie okucie z brązu oraz kilka szylek kościanych.

Dowodem wytopienia żelaznej rudy darniowej (w grodzie lub jego bliskości) jest obecność kilkunastu brył żuźla żelaznego. W części południowej dawnej wyspy stwierdzono istnienie podgródzia w postaci kilkunastu rozoranych palenisk z chat, natomiast w części zachodniej, już w samej wodzie, kilka obrobionych pali i belek drewnianych, ślad przystani.

Rozpoczęte prace, z uwagi na ciekawy typ grodziska, będą dalej kontynuowane. Pracami kieruje dr Z. Rajewski.

Tabela głównych wygranych

w 1-y m dniu ciągnięcia 1 klasy 46 Loterii Państw.

Warszawa, 16. 1. W pierwszym dniu ciągnięcia 1 klasy 46 Loterii Państw, padły następujące główne wygrane (tabela nieurzędowa).

1000 zł plus premia inaug.	100.000 zł na nr 922
50.000 zł —	46895, 47749
20.000 zł —	18149, 43719, 60029, 61727, 65524
10.000 zł —	408, 42308, 56094
5.000 zł —	271, 1922, 5618, 5787, 7568, 8394, 24320, 46849, 52428, 54067, 58773, 62301
2.000 zł —	908, 4648, 6556, 7450, 13931, 17481, 17747, 18465, 18987, 23213, 28744, 44503, 48852, 50358, 52201, 52204, 52988, 54123, 56959, 61313, 62612, 64183, 66222, 67078 (PAP)

Państwo człowieka pracy

Ścisła współpraca robotników i ich związków z państwem w ZSRR.

Moskwa. — W trakcie konferencji prasowej członków francuskiej delegacji związków zawodowych Monmousseau, generalny sekretarz Generalnej Konfederacji Pracy, odmówił przeprowadzenia banalnych i powierzchniowych porównań między Związkiem Radzieckim a innymi krajami. Oświadczył, że należy porównywać Rosję sprzed rewolucji październikowej z tym, czym stała się po 28 latach pracy.

„Pierwszym świadectwem było zwycięstwo nad armią nazistowską, uważaną za niezwyciężoną; zwycięstwo to było cudownym wynikiem rozwoju przemysłu radzieckiego i ścisłego związku narodów ZSRR, ujarzmionych niegdyś przez carat. Drugim świadectwem jest poziom umysłowy mas, który pozwolił strategii główne-

go sztabu radzieckiego oprzeć się na ich inicjatywie”.

Omawiając radziecki system związków zawodowych, Monmousseau podkreślił ścisłą współpracę robotników i związków zawodowych z państwem i wykazał, że podział bogactw został przeprowadzony w sposób, który zadowolili jednakowo potrzeby państwa, przedsiębiorstw i mas, i zapewnił pracownikom zdrowie, wczesny i kulturę. Monmousseau wykazał, jaką rolę odegrała młodzież w wysiłkach narodu radzieckiego i oświadczył na zakończenie:

„Przykład Związku Radzieckiego jest dla narodu francuskiego zachętą i wyznaczeniem drogi, po jakiej należy iść, aby dojść do bezpieczeństwa i dobrobytu”.

Przeciwno uprzedzeniem rasowym

Żołnierzom murzynom nie pozwolono wrócić do domu

Nowy Jork, 12. 1. Agencja United Press donosi, że amerykański minister marynarki Forrestale wydał rozkaz, ażeby na okrętach i w instytucjach floty wojennej, nie dopuszczano do jakichkolwiek przejawów uprzedzeń rasowych. Rozkaz głosi, że niedopuszczalne jest jakiegokolwiek przesładowanie z powodu koloru skóry lub różnicy ras. Rozkaz ten jest wynikiem protestu, jaki powstał w związku z tym, że 123 żołnierzom murzynom nie pozwolono wrócić do domu na pokładzie lotniskowca Cawton, który odpłynął niedawno z Hawru do USA.

Na pokładzie tego okrętu znajdowało się około 1000 białych żołnierzy. Dowódca statku kapitan Griffin oznajmił, że polecił on oficerom, aby nie wpuszczali murzynów na okręt, gdyż nie było tam dla nich specjalnych pomieszczeń. Na swoje usprawiedliwienie Griffin wskazał, że w armii amerykańskiej wojska murzyńskie znajdują się w specjalnej sytuacji i że nie chciał

on naruszyć tego zwyczaju. Prasa postępową i murzyńska zaprotestowały przeciwko tego rodzaju objawom rasizmu.

Defilada zwycięstwa

Nowy Jork, 16. 1. W Nowym Jorku odbyła się wielka defilada zwycięstwa, w której wzięły udział amerykańskie oddziały wojskowe, które walczyły na wszystkich bojujących w Europie i Dalekim Wschodzie. Reprezentacyjną ulicą Nowego Jorku przeciągnęły najcięższe czołgi, działa i moździerze armii amerykańskiej, zmierzające kolosy wojny, zbudowane podczas ostatnich 6-ciu lat. Dzienniki nowojorskie podkreślały, iż wielką defiladę wojskową cechował duch uroczystej powagi, która była wyrazem strasznej ceny, jaką okupiono zwycięstwo.

